

Vážení čitatelia,

úvodom sa musím priznať, že počas tohto septembra sme všetci, čo pracujeme na projekte Duálne vzdelávanie, napäto čakali na čísla nástupu prvákov do systému duálneho vzdelávania. Je to predsa len naše prvé vysvedčenie za rok práce na projekte. Až tieto čísla ukážu, či naša práca na propagácii odborného vzdelávania má zmysel alebo nie.

Prvé čísla hovoria o náraste 27 % oproti minulému roku. A to je úspech.

Preto dovoľte, aby som poďakoval všetkým, čo majú na tom zásluhu. Pedagogickým zamestnancom, zamestnávateľom, vyšším územným celkom, ale hlavne rodičom, ktorí dali svoje deti na stredné odborné školy, osobitne do systému duálneho vzdelávania.

Viem, zabudol som na deti. Teda, hovoríme o 14- až 15-ročných mladých ľuďoch, ktorí majú vlastný rozum a budúcnosť pred sebou. Im všetkým želám, aby nasledujúce 3 alebo 4 roky boli pre nich tou najkrajšou spomienkou. Nevie, ako vy, ale moje spomienky na strednú, osobitne sediac pri tom s bývalými spolužiakmi, sú plné smiechu a úsmevných historiek.

JUDr. Ing. Michal Bartók
riaditeľ ŠIOV

Naším cieľom je kvalitné odborné vzdelávanie

V poslednom období sa na Slovensku stále viac hovorí o problematike vysokej nezamestnanosti mladých ľudí. Ide najmä o absolventov stredných odborných škôl, u ktorých absentuje dostatočná príprava na výkon povolania, po ktorých je vysoký dopyt zo strany zamestnávateľov. Vzniká tak veľký nesúlad medzi kvalifikovanou pracovnou silou, ktorú pripravujú školy, a potrebami zamestnávateľov.

Odstrániť tento nesúlad sikladie za cieľ národný projekt Duálne

vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP realizovaný Štátnym inštitútom odborného vzdelávania, a to prostredníctvom spolupráce so strednými odbornými školami a zamestnávateľmi. Do projektu sa má celkovo zapojiť 280 stredných odborných škôl. Ako ukazuje prax zo zahraničia, nezamestnanosť mladých ľudí významne znížil práve funkčný systém duálneho vzdelávania (ďalej iba SDV).

Cestou k naplneniu tohto cieľa na Slovensku je skvalitniť odbornú

prípravu žiakov, k čomu smerujú aktivity už spomínaného národného projektu. V školskom roku 2017/2018 preto plánujeme:

● realizovať tri vzdelávacie programy pre pedagogických a riadiacich pracovníkov SOŠ zameraných na:

1. využívanie nových foriem a prvkov SDV (600 pedagogických zamestnancov),
2. doplnenie a rozšírenie ich profesijných kompetencií (300 pedagogických pracovníkov),
3. zvýšenie ich manažérskych a komunikačných zručností tak, aby riadiaci manažment SOŠ dokázal reflektovať na aktuálne požiadavky zamestnávateľov (200 riadiacich pracovníkov),

- vytvoriť nový model strednej odbornej školy a model zavedenia odbornej maturitnej skúšky,
- zaviesť model sprevádzania žiakov na SOŠ k želanému stupňu kariérovej zrelosti vo vybraných 28 SOŠ
- a vytvoriť praktické úlohy a testy záujmov na identifikáciu predpokladov žiakov v 12 skupinách učebných a študijných odborov. ■

V prípade, že máte záujem o bližšie informácie, napíšte nám na: info@dualnysystem.sk

V Košiciach sa konal Celoslovenský veľtrh cvičných firiem

V polovici októbra sa v Košiciach stretli cvičné firmy nielen zo Slovenska, ale z iných európskych krajín. Štátny inštitút odborného vzdelávania v spolupráci s Obchodnou akadémiou na Watsonovej ul. v Košiciach usporiadali tradičný celoslovenský veľtrh cvičných firiem v rámci 15. ročníka Medzinárodného veľtrhu cvičných firiem krajín V4. Podujatie sa konalo v dňoch 19. – 20. októbra 2017 v priestoroch Spoločenského pavilónu na Triede SNP 61 v Košiciach.

Cvičná firma (ďalej iba CF) podporuje podnikanie mladých ľudí prostredníctvom podnikateľského vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré patrí k významným prioritám najvyšších orgánov Európskej únie. Medzinárodný veľtrh cvičných firiem poskytol možnosť komunikovať v cudzom jazyku, riešiť obchodné prípady, nadväzovať obchodné a partnerské vzťahy aj s podporou reálnych partnerov. Súčasťou veľtrhu tradične boli súťaže cvičných firiem v kategóriách katalóg CF, imidž stánku CF, slogan CF, logo

CF, reprezentant/ka CF a e-prezentácia CF. Novou súťažou, na ktorú sa prihlásilo 21 zúčastnených CF, bola súťaž „60 sekúnd – Elevator pitch“. Priamo na veľtrhu sme tiež vyhodnotili v poradí už 6. ročník súťaže SCCF s názvom „Najlepší podnikateľský zámer“.

Ďakujeme partnerom, ktorí venovali ceny do súťaže: Východoslovenská energetika Holding, a. s.; SPN – Mladé letá, s. r. o.; Samsung Electronics Czech and Slovak s. r. o.; VSD, a. s. Košice; WVS, a. s. Košice; KRK SOPK Košice; Slovenská inovačná a energetická agentúra Bratislava; METRO Cash&Carry SR s. r. o.; SPN – Mladé letá, s. r. o. a Rada akadémia, o. z. Košice. ■

Duálne vzdelávanie – čo sa nás často pýta

Do systému duálneho vzdelávania (ďalej iba SDV) sa každým rokom zapája stále viac stredných odborných škôl, žiakov i zamestnávateľov. V školskom roku 2017/2018 začalo v tomto systéme študovať 1 370 stredoškôľakov. V prípade, že stále váhate a chcete sa dozvedieť viac, ponúkame vám odpovede na najčastejšie kladené otázky.

PREČO BY SA ŠKOLA MALA ZAPOJIŤ DO SDV? ČO TÝM ŽÍSKA?

V rámci systému duálneho vzdelávania hľadajú zamestnávateľia školy, ktoré by mohli vnímať ako partnerov v procese vzdelávania a prípravy žiakov. Vyberajú si školy pokrokové, inovatívne s moderným prístupom k výučbe i samotným žiakom. Už zapojené stredné odborné školy hovoria najmä o týchto benefitoch:

- aktívna účasť zamestnávateľa na náboře žiakov pre duálne vzdelávanie,
- prepojenie teoretického vzdelávania v škole s praktickým vzdelávaním v reálnych podmienkach u zamestnávateľov, čím žiak získava prístup k najnovším technológiám v danom odbore vzdelávania,
- formou odborných školení a sťaží sa do inovačného vzdelávania u zamestnávateľa zapájajú aj pedagógovia,
- zamestnávateľ často poskytuje škole materiálnu, technickú alebo inú dohodnutú podporu pri odbornej výučbe,
- žiak vykonáva praktickú záverečnú alebo maturitnú skúšku priamo u zamestnávateľa a priamo v komisii je aj zástupca zamestnávateľa,

- stabilná pozícia školy v sieti škôl a jej pozitívne vnímanie v regióne,
- špecializácia školy podľa potreby zamestnávateľov a trhu práce,
- pri tvorbe a obsahu odborných vzdelávacích programov spolupracuje aj zamestnávateľ,
- zamestnávateľ so školou spolupracuje aj pri aktualizácii ŠVP a vzorových učebných osnov,
- odborná akceptácia školy zamestnávateľmi, zduženiami zamestnávateľov a odbornou verejnosťou.

PRÍDU UČITELIA O PRÁCU A ŠKOLA O PENIAZE, KEĎ SA ŠKOLA ZAPOJÍ SO SDV?

V systéme duálneho vzdelávania je vzdelávanie rozdelené v pomere 40 % teoretická príprava a 60 % praktická príprava, pričom 60 % praktickej prípravy prebieha priamo na pracovisku zamestnávateľa. Škola zaradená do systému duálneho vzdelávania má znížený finančný normatív na žiaka s učebnou zmluvou. Dôvodom je, že škola týmto žiakom nezabezpečuje praktické vyučovanie prostredníctvom majstra odbornej výchovy, ktorý je zamestnancom školy tak, ako v prípade klasickej strednej

odbornej školy. Praktickú prípravu žiakov zabezpečuje zamestnávateľ, zodpovedá za ňu a rovnako tak ju finančne zabezpečuje. Avšak prevádzkový normatív na žiaka v SDV, z ktorého sa hradí prevádzka praktického vyučovania v škole, sa škole nekráti, aj keď už škola nezabezpečuje žiakovi praktické vyučovanie. V praxi sa často stáva, že školy zapojené v SDV majú vyšší počet žiakov ako predtým, čo im aj pri krátení mzdového normatívu na žiaka zabezpečuje vyšší celkový objem normatívnych financií ako v minulosti.

AKO PREBIEHA VYUČOVANIE NA ŠKOLÁCH V SDV?

V systéme duálneho vzdelávania zabezpečuje teoretické vyučovanie škola, praktické vyučovanie zamestnávateľ. Výučba prebieha podľa vzorových učebných osnov a vzorových učebných plánov. V učebných odboroch je pomer 40 % teoretického vyučovania a 60 % praktického vyučovania. V študijných odboroch je pomer 50 % teoretického a 50 % praktického vyučovania. Pritom platí, že minimálne 60 % praktického vyučovania prebieha priamo na pracovisku zamestnávateľa. ■

Magazín Quark

Jediný slovenský časopis prinášajúci informácie o najnovších poznatkoch z rôznych oblastí vedy, techniky a moderných technológií.

Hlavnou témou októbrového čísla časopisu Quark je diaľkový prieskum Zeme z družíc pomocou interferometriie. Ten umožňuje sledovať zmeny zemského povrchu na veľkých územiach a súčasne zachytiť aj malé zmeny spôsobené ľudskou činnosťou. Vedeli ste, že prvým autorom diela o mäsozravných rastlinách sa v roku 1875 stal Charles Darwin? Viac o hmyzozravných rastlinách sa dočítate v novom vydaní magazínu Quark. Ďalej si môžete prečítať o vizionárstve Henryho Forda, ktorý veril, že vysoká začiatočná investícia do hi-tech riešení sa čoskoro vráti. Okrem týchto tém nájdete v októbrovom Quarku aj množstvo ďalších zaujímavých článkov. Dozviete sa napríklad, že stroje učenie je typ umelej inteligencie, ktorá má schopnosť učiť sa spoznávať atribúty reálneho sveta a následne na ne adekvátne reagovať bez toho, aby bol riadiaci počítač inteligentného systému na takéto úlohy naprogramovaný. Zaujímavý je rozhovor s Tomášom Bertókom, oceneným ako Mladá osobnosť vedy 2016, ktorý v rozhovore rozpráva o tom, ako podľahol čaru prírodných vied, predovšetkým biotechnológií.

Quark vychádza od roku 1995 a každý mesiac ponúka 56 strán skvelého čítania o objavoch, výskumoch a inováciách na Slovensku i vo svete. Nechýbajú v ňom ani rubriky na precvičenie mozgových buniek v podobe testov a hlavolamov, zaujímavosti z prírody či úspechy mladých vo vede. Časopis Quark si môžete predplatiť na stránke www.quark.sk. Sledujte nás aj na Facebooku www.facebook.com/casopisquark.

Quark
Magazín o vede a technike

Európska únia pre mladých – magazín o Európskej únii

● „Ahojte! Voláme sa Alice, Jello, Patricia, Motian a Janett a študujeme na strednej škole, ktorá má hodiny na tému Európa. V tomto magazíne vás niekoľkokrát upozorníme na niektoré dôležité informácie. Na viacerých miestach nájdete zaujímavé úlohy, krátke kvízy a námety na diskusiu. Uvidíte, že učenie môže byť zábavné“. To je aj základná myšlienka publikácie Európska únia pre mladých, ktorú nájdete na webovom sídle Štátneho inštitútu odborného

vzdelávania <http://siov.sk/TopAktualita.aspx?Aktualita=35>.

● Publikácia sa dostáva do škôl v novej podobe, na ktorej má vďaka zastupiteľstvu Európskej únie na Slovensku svoj podiel aj slovenský tím autorov. Tomu sa podarilo rozšíriť jej obsah o nové zaujímavé úlohy a kapitolu venovanú vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie.

● Publikácia je stručným sprievodcom po Európskej únii. Umožní nahliadnúť do dejín EÚ, objasní

napríklad procesy a podmienky, ktoré krajiny musia splňať, aby sa mohli stať členmi tohto otvoreného priestoru. Práve voľnosť pohybu v rámci krajín Európskej únie dáva veľké možnosti, napríklad na voľné cestovanie alebo ľahšie zamestnanie po skončení školy v členských krajinách. A nielen to.

● „Európa má veľa programov, ktoré uľahčujú ľuďom život. Pre študentov je výborným príkladom najmä študentský program Eras-

mus, ktorý už využili desiatitisíce Slovákov, aby získali skúsenosti zo štúdií v zahraničí, spoznali nové kultúry, naučili sa nové jazyky a nadobudli množstvo nenahraditeľných zážitkov.“ (Dušan Chrenek, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku)

● „Je dobré poznať možnosti, ktoré sa žiakom v rámci Európy ponúkajú. Vedieť ich v plnej miere využiť počas štúdií a byť tak lepšie pripravený pre pracovný trh. Otvorené dvere Európy nie sú len pre žiakov, ale umožňujú aj učiteľom zúčastniť sa rôznych študijných pobytov a nadobudnúť tak nové kompetencie.“ (Michal Bartók, riaditeľ Štátneho inštitútu odborného vzdelávania)

● Publikácia nie je určená pre konkrétny predmet. Je možné s ňou pracovať v rámci každej vyučovacej hodiny. Tým je vytvorený priestor na oboznámenie sa s fungovaním EÚ, možnosťami, ktoré majú občania Európskej únie. Získané vedomosti sa dajú otestovať formou rôznych úloh a zaujímavých kvízov.

● Publikácia je určená študentom vo veku 13 až 18 rokov. Môže slúžiť ako interaktívna pomôcka. Vytvára priestor na diskusiu o rôznych témach. Žiaci ju môžu využiť aj počas prípravy na súťaže Mladý Európan a Digitálny Európan.

● „Veríme, že publikácia bude užitočná pre študentov ako aj učiteľov, prispeje k väčšiemu povedomiu o EÚ a k tomu, aké práva a príležitosti nám Únia dáva.“ (autori) ■

Ako využívať 3D tlačiarne vo vyučovacom procese

Digitálny 3D svet je názov seminára, ktorý pre učiteľov odborných, všeobecno – vzdelávacích predmetov a majstrov odborného výcviku realizoval Štátny inštitút odborného vzdelávania. Podujatie, ktorého cieľom bolo rozšíriť vedomosti a zručnosti v oblasti efektívneho využívania 3D tlačiarní na vyučovacej hodine a odbornom výcviku, sa konalo dňa 26. 10. 2017 v priestoroch Štátneho inštitútu odborného vzdelávania na Bellovej 54/a v Bratislave.

VYJADRITE SVOJ NÁZOR

V priebehu novembra 2017 bude Štátny inštitút odborného vzdelávania v rámci národného projektu Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP realizovať dotazníkový prieskum zameraný na problematiku štátnych vzdelávacích programov s cieľom:

- zistiť názory učiteľskej verejnosti na jednotlivé štátne vzdelávacie programy,
- zistiť mieru ich spokojnosti so štátnymi vzdelávacími programami,
- identifikovať problematiku častí dokumentov,
- zistiť problémy spojené s ich zavádzaním do školskej praxe.